

Kontakty na pracovnice oddělení sociálně-právní ochrany Krajského úřadu Olomouckého kraje:

Mgr. Andrea Jelínková, sociální pracovnice

Tel.: 585 757 175, email: a.jelinkova@kr-olomoucky.cz

Mgr. Lenka Schneyderová, psychologka

Tel.: 585 757 173, email: l.schneyderova@kr-olomoucky.cz

Mgr. et Mgr. Marcela Hartmannová, psychologka

Tel.: 585 757 172, email: m.hartmannova@kr-olomoucky.cz

Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace zajišťující přípravu budoucích osvojitelů, pěstounů a pěstounů na přechodnou dobu.

PhDr. Monika Stejskalová, psychologka

Tel.: 582 345 013, 731 447 456, email: ppr.prostejov@ssp-ol.cz

Mgr. Miroslava Březíková, psychologka

Tel.: 585 413 540, 731 447 451, email: ppr.olomouc@ssp-ol.cz

Informační leták byl vydán v rámci realizovaného projektu „Podpora plánování rozvoje Sociálních služeb v Olomouckém kraji“ reg. č. CZ.1.04/3.1.00/05.00061, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státním rozpočtem České republiky.

© Vydal Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
Tel.: +420 585 508 111, www.kr-olomoucky.cz

Olomouc 2013

Grafické zpracování a tisk: STUDIO TRINITY, s.r.o., Olomouc

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Olomoucký kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vážení osvojitelé,

byli jste vybráni pro dítě, které je v současné době svěřeno do pěstounské péče na přechodnou dobu.

Lidé, kteří se dozvědí, že byli vybráni pro určité dítě, zažívají zpravidla emočně silně nabitou situaci a také stres, protože události dostávají během několika dní rychlý spád.

Tento krátký text by vám mohl posloužit k lepší orientaci v situaci dítěte a v možnostech, jak pro něj udělat přechod k vám domů co nejplynulejší.

Něco málo o pěstounské péči na přechodnou dobu

Vaše budoucí dítě bylo svěřeno do pěstounské péče na přechodnou dobu. To znamená, že místo toho, aby prožilo první období svého života v ústavním zařízení, žilo v rodině pěstounů či pěstounky. Odborníci na vývoj dítěte poukazují na skutečnost, že bezpečný a stabilní citový vztah s pečující osobou je klíčovým prvkem v dětském vývoji. To se týká již těch nejmenších dětí – novorozenců. Když tento vztah chybí, dítě strádá, trpí deprivací (i když se nachází v luxusních podmínkách) a jeho vývoj (zvláště pak ten vztahový a citový) se zpomaluje, zabrzdí nebo komplikuje. Proto žádný ústav ani žádné zařízení rodinu (a jedinečný vztah s blízkou osobou/osobami) nenahradí. Dítě v pěstounské péči tento vztah zažilo a tak nemusí nic složitě dohánět, získávat, doplňovat. Pěstounská péče na přechodnou dobu byl tedy jeden z prvních dávků, které vaše dítě do života dostalo.

Dárek na začátek

Jeden z prvních dávků, které může zase dítě dostat od vás samotných, je to, když mu umožníte pozvolný a plynulý přechod do vaší rodiny. Dítě je již nějakou dobu zvyklé fungovat v určitém prostředí, je zvyklé na určité lidi, činnosti, zacházení, apod. To vše známé mu dodává pocit jistoty a bezpečí. To, co doposud zažilo, je pro něj jediný svět, který zná. Někdy se může zdát, že kojenec nebo malé dítě změny tolik neprožívá. Ale ve skutečnosti tomu tak není. Dítě velmi dobře vnímá tón hlasu, způsob doteku, různé vizuální a čichové podněty, jen je neumí dát najevo lidskou řečí. Prožitě věci však ukládá ve své mysli. Chtěli bychom vám tedy popřát, abyste společně s pěstouny dokázali vytvořit vhodné podmínky pro citlivý a pozvolný přechod dítěte do vaší rodiny, k vám domů.

Obvyklý průběh přechodu dítěte

Naše dosavadní praxe ukazuje, že pro dítě je nejvhodnější přechod pozvolný, který obsahuje tyto etapy:

– Setkání budoucích osvojitelů s pěstouny na přechodnou dobu- bez dítěte.

Toto setkání slouží k výměně důležitých informací, domluvení možností průběhu seznamování se s dítětem a procesu jeho předávání. Budoucí osvojitelé se mají možnost seznámit i s metodickou pomůckou pro přechod dítěte do nové rodiny (Most).

– Setkání s dítětem.

Obvykle následuje bezprostředně po ukončení prvního setkání.

– Návazná setkání s dítětem.

Dle možností jsou zpravidla spojeny v jeden delší pobyt v domácnosti pěstounů, a to vždy podle individuálních potřeb dítěte. Většinou s dítětem trávíte intenzivně celý den nebo půl dne, kdy se zároveň postupně seznamujete s jeho dosavadním režimem, zažitými rituály, způsobem péče o něj. Péči o dítě postupně přebíráte vy.

– Pobyt v novém prostředí za přítomnosti a podpory pěstouna.

Poté, co si s dítětem vytvoříte první citový vztah a dítě je zvyklé na vaši přítomnost, si jej odvážíte domů (nebo dítě přechází do nového prostředí, kde spolu s vámi spí přes noc, a to za podpory či přítomnosti pěstouna). Pěstoun je dítěti i vám nablízku tak, aby se dítě cítilo bezpečně a vidělo „známé tváře“ i ve zcela novém prostředí, kde je již péče o dítě ve vašich rukou. Pěstoun je vám k dispozici jako konzultant a může poskytovat cenné informace o tom, na co bylo dítě v určitých situacích doposud zvyklé, co se v různých, zvláště krizových situacích, osvědčilo.

Několik doporučení na závěr

Dejte dítěti dostatek času na adaptaci. Rozumíme vaší potřebě mít dítě co nejdříve pod svou střechou, ale věříme, že se vám trpělivost vyplatí a přinese plody.

Mluvte o svých obavách, pochybnostech. Nebojte se klást otázky. Komunikace je důležitá. Nikdo vás nebude posuzovat za to, co říkáte a na co se ptáte. Vaše otázky a myšlenky jsou pro nás důležité a jsou známkou vašeho zájmu o prospěch dítěte. Vaše podněty a názory jsou pro nás významným zdrojem inspirace.

Vnímejte, prosím, pěstouna jako podporu pro dítě, nikoliv jako kontrolu vás samých. Pěstoun vás nebude hodnotit ani posuzovat. To, že jste kompetentní, jste prokázali již tím, že jste prošli celým odborným posouzením. Zřejmě i vy budete mít jiný styl péče o dítě než pěstoun, a tak je to v pořádku. Pěstoun je zde pro to, abyste mohli společně vytvořit dítěti bezpečný a citlivý přechod: abyste mohli o svých (a o jeho) zkušenostech s dítětem hovořit a mohli do vaší aktuální péče zakomponovat prvky, na které je již dítě zvyklé. Pěstoun podporuje jistotu a stabilitu dítěte při jeho přechodu do nového prostředí. V této chvíli pracuje pro vás a pro blaho vašeho dítěte.

Pokud je to možné, omezte návštěvy v počátečním období na minimum. Dopřejte dítěti, ať má dostatek prostoru všechny změny zpracovat a plně se sít s vámi. Příliš velký „ruch“ a „pohyb“ dalších dospělých může být pro dítě zahlcující a může v něm vyvolat pocit nejistoty. Přijměte svůj stres, nejistotu a z toho plynoucí chyby. Jak jsme již nastínili dříve, situace kolem přijetí dítěte je velkou změnou, je normální cítit se nejistě, podrážděně, úzkostně, (... a můžete si zde doplnit další pocity). Je také normální, že při péči o dítě děláme chyby. Nebojte se tedy o svých otázkách a nejistotách mluvit. Správný rodič není ten, který nedělá chyby a vše zvládá s přehledem, ale ten, který dokáže o své situaci mluvit a hledá nové cesty, jak se v dané věci posunout a jak prohlubovat láskyplný a zároveň zralý vztah k dítěti.

Přejeme vám vše dobré do společného života.

Tým Centra náhradní rodinné péče Zlín

Autoři: PhDr. Daniel Žákovský, Bc. Milena Polášková, Bc. Jana Kuvíková